

مرکز مدیریت بیماریهای واگیر
اداره مدیریت بیماریهای قابل انتقال از حیوان به انسان
کارشناس ارشد آموزش بهداشت،
خانم قاسم زاده
۲۸ دی ماه ۱۴۰۰

نقش آموزش جامعه در پیشگیری از حیوان گزیدگی و هاری

➡ میلیون ها انسان در اثر گزش حیوانات در معرض خطر ابتلای به بیماری هاری هستند.

➡ تلفیق آموزش بهداشت با مداخلات و پیگیری های اجرایی موجب:

➡ افزایش آگاهی و بهبود الگوهای رفتاری افراد،

➡ کاهش میزان حیوان گزیدگی

➡ کاهش خطر ابتلا به هاری گردد.

➡ مرگ ناشی از هاری کاملاً قابل پیشگیری است :

➡ با اجتناب از گاز گرفتگی،

➡ واکسیناسیون گسترده سگ،

➡ مراقبت مناسب از زخم و درمان پس از مواجهه

۲۸ سپتامبر، روز جهانی هاری،

- جوامع بین المللی گرد هم جمع میشوند به منظور کمپین های آگاهی و آموزشی در مورد هاری را ترویج کنند.
- با تقویت و گسترش آموزش در جوامع در خصوص کنترل و پیشگیری از هاری می تواند حرکتی به سمت حذف جهانی هاری با واسطه سگ ها می باشد
- همکاری مشترک علیه هاری شامل:
 - WHO،
 - سازمان غذا و کشاورزی FAO،
 - سازمان جهانی بهداشت حیوانات OIE
 - اتحاد جهانی برای کنترل هاری است.

هدف: صفر کردن مرگ و میر انسان در اثر هاری منتقل شده توسط سگ تا سال ۲۰۳۰

آموزش چگونه باید باشد؟

4

➤ آموزش چگونه باید باشد؟

- آموزش جذاب ،
- متناسب با نیاز مردم،
- کاربردی،
- منفعت احساس شود،
- قابل انتقال باشد،
- تغییر رفتار ایجاد کند،
- مشارکت مردم،
- بیان مطلب ساده و قابل درک باشد ،
- آموزش توأم با عمل باشد ،
- با برقراری یک ارتباط صمیمی و دوستانه باشد،
- کمک گرفتن از رهبران جامعه،
- در آموزش صحبت را باید از آنجایی آغاز کرد که مردم می دانند

آموزش چگونه باید باشد؟

5

- گروه هدف چه کسانی هستند؟
- مشاغل (نیروی انتظامی، گردشگران، کوه نوردان، شکار چیان، دامپزشکان، گله داران، کارکنان مراکز نگهداری سگ های بدون صاحب، پرسنل شهرداریها، طبیعت گردان و...)
- اگر قرار است تغییر رفتار رخ بدهد
- باید آگاهی منجر به تغییر گردد و افراد ببینند
- استفاده از نقشه توزیع جغرافیایی (اولویت از مناطقی که حیوان گزیدگی بیشتر است)
- منطقه ای که حیوان گزیدگی بیشتری داشته
- مردم احتمال دقت بیشتری خواهند داشت
- بحث حیوان گزیدگی و آموزشها بیشتر تاثیر خواهد داشت

Rabies Day

September 28

RABIES: THE FACTS

World Health Organization

VIRUS TRANSMISSION

Saliva of infected animals

99% of human cases are caused by **dog bites**

The virus attacks the brain
Rabies is **fatal** once symptoms appear

TREATMENT

Thorough washing of the wound with soap, and, vaccine injections can avoid symptoms and **save lives**.
Seek immediate medical care if bitten.

Rabies infographic

HOW TO PREVENT RABIES TRANSMISSION FROM DOGS?

Raise public awareness

Learn **dog body language**

NO DOG BITE = NO RABIES

FATALITIES

Rabies affects **poor rural communities** mostly in Asia and Africa

Risk to humans of contracting rabies
HIGH
MODERATE
LOW

About **One death** every **9 mins**

40% of the victims are children younger than 15

VACCINATING DOGS SAVES HUMAN LIVES

Rabies is **100% preventable**

Vaccinating **70%** of dogs **breaks rabies transmission cycle** in an area at risk

Every dog owner is concerned

برای کنترل هاری چه کمکی میتوانیم بکنیم؟

اولویت آموزش صاحبین حیوانات

➤ حیوانات خانگی را نزد دامپزشک برده تا واکسن های مناسب را تزریق کند.

➤ از در معرض تماس قرار گرفتن حیوان خانگی با سایر حیوانات جلوگیری کنید.

➤ گربه و سگ هایتان را درون منزل نگهدارید و بر سگ هایتان هنگامی که خارج از منزل هستند نظارت داشته باشید.

➤ حیوانات خانگی خود را عقیم کنید تا از تولد نوزاد ناخواسته آن ها جلوگیری کنید.

➤ غذای حیوان خود را بیرون از منزل قرار ندهید. این کار باعث جذب حیوانات وحشی و ولگرد میشود.

Rabies Day

September 28

فرض بگیرید همه سگ‌های خطرناک هستند تا زمانی که خلاف آن ثابت شود.

➤ به کودکان آموزش دهید هرگز به سگ‌ها نزدیک نشوند.

اقدامات احتیاطی پیشگیرانه برای حمله سگ

9

➤ **مراقب علائم هشدار دهنده باشید.**

➤ غریدن، خرخر کردن و نشان دادن دندان‌ها نشانه‌های تهاجمی بودن سگ است

➤ نشان دادن سفیدی چشم

➤ نوک گوش‌ها به عقب کشیده شود و در امتداد سر قرار می‌گیرد،

➤ اگر سگ نزد شما بیاید درحالی‌که بدنش ریلکس است و بخش میانی بدنش انحنای شیب‌دار دارد، احتمالاً نمی‌خواهد حمله کند.

➤ سگی که بدنش سفت، صاف و کشیده است (سر، شانه‌ها و ران‌ها در یک ردیف قرار گرفته‌اند) در حالت تهاجم قرار دارد.

➤ راه رفتن یورتمه‌ای به این معنی است که سگ می‌خواهد بازی کند و شما را بررسی کند.

➤ وقتی سگ با سرعت به سمت شما می‌دود ممکن است خطرناک باشد.

Fear / Aggression
(Defensive threat)

Hackles raised

Ears back

Pupils dilated

Nose wrinkled

Lips slightly curled
(teeth may be somewhat visible)

Corner of mouth pulled back

Tail tucked

(little or no movement)

Body lowered

September 28

هرگز سگ را خشمگین نکنید.

➤ بیشتر حمله‌های سگ‌ها به علت:

➤ عدم بستن یا محدود کردن سگ،

➤ تعلیم نامناسب،

➤ یا اذیت کردن آن‌ها

➤ متأسفانه بسیاری از مواقع صاحبان سگ سهل‌انگاری می‌کنند

➤ هیچ حیوانی را خشمگین نسازید.

➤ هرگز سگی را که در حال غذا خوردن است یا توله به همراه دارد، تحریک نکنید.

➤ از خندیدن به سگ خودداری کنید. نشان دادن دندان‌ها موجب تحریک سگ‌ها می‌شود..

➤ سگ‌هایی که مدت زیادی به چیزی بسته‌شده‌اند یا زنجیر دارند بیشتر احتمال دارد که تهاجمی رفتار کنند

September 28

توصیه‌ها

11

- به چشمان سگ نگاه نکنید
- در مواجهه با سگ به کودک بگویید ساکت باشد و آرام بماند و به شما نگاه کند.
- به کودکان یاد بدهید هر زمانی که با یک سگ خشمگین مواجه شدند،
- هرگز از سگ فرار نکنند
- جلوی او ندوند
- و همانند یک درخت باشند.
- مهم ترین منبع جهانی هاری در انسان هاری کنترل نشده در سگ ها است.
- کودکان اغلب در معرض خطر ابتلا به هاری هستند.
- کودکان بیشتر توسط سگ گاز گرفته می شوند
- گزش متعدد در نقاط پرخطر بدن به شدت در معرض قرار می گیرند. لازم است دسترسی به مراقبت های پزشکی خوب فوراً در دسترس باشد.

توصیه‌ها

- منبع اصلی هاری در انسان
- واکسیناسیون و کنترل حیوانات،
- آموزش افراد در معرض خطر و
- افزایش دسترسی افراد گزیده شده به مراقبت های پزشکی مناسب

Relates Day

September 26

توصیه‌ها

- اگر سوار بر دوچرخه هستید، از دوچرخه پیاده شده و آن را بین خود و سگ حائل کنید.
- به این ترتیب مانعی برای محافظت از خود ایجاد می‌کنید.
- اگر سگ تنها پارس نکرده و به شما حمله‌ور شد
- از دوچرخه به عنوان سلاحی برای حمله به سگ استفاده کنید.
- دوچرخه را از تنه نگه‌دارید و از کُری (فرمان) و زین بگیرید و تایلر دوچرخه را بچرخانید و به سگ ضربه بزنید.
- سعی کنید دوچرخه را رها نکنید، اگر چنین شود ابزار دفاعی باارزشی را از دست داده‌اید.

قوانین نگهداری حیوانات صاحبدار

✱ شناسنامه دار کردن حیوان

✱ واکسیناسیون حیوان

✱ قلاده گذاری حیوان

✱ بستن حیوان

با توجه به وجود مشکلات بهداشتی ناشی از حیوانات (بخصوص سگ و گربه) از جمله بیماریهای هاری، کیست هیداتیک، توکسوپلاسموز، بیماریهای انگلی روده ای؛ لیشمانیوز جلدی و احشایی و... از آنجا که متأسفانه برخی صاحبان این قبیل حیوانات بدون هیچگونه احساس مسئولیتی حیوانات خود را رها و موجب ضرر و زیان بهداشتی، جانی، اقتصادی و ... در اطرافیان به ویژه همسایگان خود می گردند؛ لذا دولت قوانین ۶۸۸ و ۳۵۷ مجازات های اسلامی را جهت حمایت از سلامت مردم وضع نموده است.

September 28

**اقدامات لازم جهت فرد حیوان گزیده
مراجعه فوری به خانه بهداشت یا مراکز جامع سلامت**

اگر مورد حمله سگ قرار گرفتیم چه کنیم؟

Rabies

September 28

➤ تذکر مهم :

– کلیه موارد حیوان گزیدگی چه اهلی و چه وحشی را باید هاری تلقی نمود

بلافاصله به نزدیکترین مرکز جامع سلامت مراجعه کرد.

– تاخیر در مراجعه موجب ابتلا به بیماری کشنده هاری می گردد

حتی در صورت وجود سابقه واکسیناسیون در سگ یا گربه شما در صورت گزش

توسط آن ها بلافاصله به مراکز خدمات جامع سلامت مراجعه کنید

آموزش صاحبین سگ ها و

آموزش جامعه

را جدی بگیرید

موفق باشید

World
Rabies Day

September 28